

Blomsterlupin

Lupinus polyphyllus

Lupinen kommer ursprungligen från Nordamerika och togs till Sverige som trädgårdsväxt. 1870 noterades den för första gången som förvildad och därefter har spridningen fortsatt. Idag är den en av de mest spridda invasiva arterna i Sverige.

Blomsterlupin har en stor påverkan på den biologiska mångfalden eftersom den konkurrerar ut andra växter där den breder ut sig. Eftersom det är en ärtväxt binder den kväve från luften och gödslar marken där den växer, vilket gör det mindre gynnsamt för vår inhemska ängsflora som generellt vill ha det näringsfattigt. Lupiner innehåller även alkaloider, ett ämne som kan vara giftigt för får och nötkreatur samt allergiframkallande hos människor.

Lupinen sprider sig via frön, där varje planta kan producera flera hundra frön. Fröbanken kan i extrema fall leva i upp till 70 år men de flesta som börjat bekämpa lupiner menar att det tar mellan 4 och 10 år, beroende på bekämpningsmetod och intensitet i bekämpningen.

Blomsterlupin pollineras framför allt av humlor, trots att den inte producerar nektar. Humlorna belönas alltså inte med någon energi när de besöker lupinplantor. Att pollinerande insekter hellre besöker invasiva arter som exempelvis blomsterlupin är ett hot mot de inhemska arterna som riskerar att inte pollineras.

Hur känns den igen

Blomsterlupin är en flerårig ört som blommar med allt från vita till rosa, lila och blå blommor i juni och juli. Den blir mellan 50 och 120 centimeter hög. Bladen har långa skaft som avslutas med 7 - 15 centimeter långa lansettformade blad ihopsatta i en krans. Efter blomningen bildas bruna, cirka fyra centimeter långa ärtskidor innehållande fem till nio frön.

Lagstiftning

Blomsterlupin omfattas i dagsläget inte av någon lagstiftning, men rekommendationen från centrala myndigheter är att bekämpa den. I ett förslag som Naturvårdsverket lämnat in till regeringen föreslås blomsterlupin vara en av de arterna som bör tas med på en framtida nationell svenska lista. En sådan lista skulle då omfattas av den lagstiftning som idag finns rörande invasiva främmande arter.

Vad kan jag göra?

Metoden vi rekommenderar är i första hand utmattning. Lupinen har en rejäl pålrot med stor växtkraft och det gäller att försvaga växten så pass att den inte orkar växa mer. Detta görs genom att ta bort/klippa ned växtdelarna så ofta som möjligt. Ju oftare du klipper ned

växten/tar bort bladen, desto snabbare kommer bekämpningen att gå eftersom växtkraften minskar.

För att minska risken för att jorden blir gödslat är det bra att ta bort allt växtmaterial och slänga det för förbränning i väl förslutna plastsäckar.

Kom ihåg att aldrig låta blomman gå i frö!

Tips!

- *Vid mindre bestånd kan du ta bort hela växten genom att dra eller gräva upp den, detta behöver göras flera gånger under säsongen.*
- *Vid större bestånd, ta bort med trimmer eller lie flera gånger under säsongen, klipp så nära marken som möjligt.*
- *Bekämpa samma område tills inga nya plantor kommer upp.*
- *Var försiktig vid hantering av växten och flytta inte på jord som kan innehålla frön.*
- *Ta hand om växtdelarna på ett säkert sätt. Lägg dem i plastsäckar som försluts. Lämna dem till förbränning på närmaste återvinningscentral.*

Mer att läsa

Naturvårdsverkets information om blomsterlupin:

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/invasiva-frammande-arter/Arter/arter-som-nej-omfattas-av-regler/blomsterlupin>

Naturvårdsverkets metodkatalog:

<https://metodkatalog.invasivaarter.nu/methods>

Rapportera fynd av invasiva främmande arter:
www.invasivaarter.nu

